



# FÖRBINDELSERNA MELLAN EUROPAPARLAMENTET OCH EU:S NATIONELLA PARLAMENT

**MANDATPERIODENS  
HALVVÄGSRAPPORT  
2016**



Europaparlamentet

SV

# PARLAMENTEN I EUROPEISKA UNIONEN



Europeiska unionens funktionssätt bygger på representativ demokrati.



751 MEPs



Medborgarna företräds direkt på EU-nivå i Europaparlamentet.

Varje medlemsstat företräds i Europeiska rådet av sin stats- eller regeringschef och i rådet av sin regering, vilka själva är demokratiskt ansvariga, antingen inför sitt nationella parlament eller inför sina medborgare.



De nationella parlamenten bidrar aktivt till en väl fungerande union genom att...



... de blir informerade av EU:s institutioner och får sig tillsända utkast till EU-lagar.



... de ser till att subsidiaritetsprincipen respekteras.



... de deltar i utvärderingsmekanismerna på området frihet, säkerhet och rättvisa och i den politiska övervakningen av Europol och utvärderingen av Eurojusts verksamhet.



... de deltar i förfarandena för ändring av EU-fördragen.



... de blir informerade om ansökningar om EU-medlemskap.



... de deltar i interparlamentariskt samarbete mellan de nationella parlamenten och Europaparlamentet.



Europaparlamentet och de nationella parlamenten bestämmer tillsammans hur ett effektivt och regelbundet interparlamentariskt samarbete ska organiseras och främjas inom EU.



En konferens mellan parlamentariska organ för EU-frågor får till Europaparlamentet, rådet och kommissionen överlämna alla bidrag som den finner lämpliga. Konferensen ska dessutom främja utbyte av information och bästa praxis mellan de nationella parlamenten och Europaparlamentet.

## Mandatperiodens halvvägsrapport 2016

### Förbindelserna mellan Europaparlamentet och EU:s nationella parlament

## MANDATPERIODENS HALVVÄGSRAPPORT 2016

### INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord från Europaparlamentets vice talmän med ansvar för förbindelserna med de nationella parlamenten.....	6
1. Rapportens sammanhang.....	7
2. Viktiga framsteg och trender i det interparlamentariska samarbetet.....	8
2.1. Förenade kungarikets utträde ur EU: diskussion om EU:s framtid.....	8
2.2. De nationella parlamentens ”gula kort” för kommissionens förslag om ändring av direktivet om utstationering av arbetstagare .....	9
2.3. Gemensam parlamentarisk kontroll av Europol.....	10
2.4. EU:s handelspolitik och parlamentets roll.....	10
2.5. EU-ramen för att stärka rättsstatsprincipen i EU: interparlamentariska debatter.....	11
3. Institutionella parlamentariska organ .....	12
3.1. Konferensen mellan de parlamentariska organen för EU-frågor (Cosac).....	13
3.2. De årliga och informella konferenserna för talmän i EU-ländernas parlament .....	15
4. Interparlamentarisk dialog.....	16
4.1. Europeiska parlamentsveckan och Interparlamentariska konferensen om stabilitet, ekonomisk samordning och styrning i Europeiska unionen.....	16
4.2. Interparlamentariskt samarbete för utrikes- och säkerhetspolitik .....	17
4.3. Interparlamentariska utskottssammanträden och andra interparlamentariska sammanträden.....	18
4.4. Bilateral besök från EU:s nationella parlament till Europaparlamentet.....	19
5. ”Mekanismen för tidig varning” och ”informell politisk dialog” – protokoll nr 1 och 2 till Lissabonfördraget .....	20
6. Hjälpmedel för informationsutbyte och nätverksarbete .....	22
6.1. Europeiskt centrum för parlamentarisk forskning och dokumentation (CERDP) .....	22
6.2. Ipex.....	24
6.3. Andra verktyg och nätverk.....	25
BILAGOR.....	28
BILAGA I – Cosac-sammanträden – ämnen och huvudtalare 2016.....	28
BILAGA II – Interparlamentariska möten som anordnats av Europaparlamentets utskott i Bryssel under 2016.....	29
BILAGA III – besök av de nationella parlamenten till Europaparlamentet (inbegripet videokonferenser).....	31
BILAGA IV – Uppgifter inom ramen för mekanismen för tidig varning.....	33
BILAGA V – Europeiskt centrum för parlamentarisk forskning och dokumentation – CERDP .....	34

Detta är en publikation från:

Europaparlamentets direktorat för förbindelser med de nationella parlamenten som utgör en del av generaldirektoratet för parlamentets ledning.

Direktör: Christine Verger, [christine.verger@ep.europa.eu](mailto:christine.verger@ep.europa.eu)

Chef för enheten för institutionellt samarbete: Pekka Nurminen, [pekka.nurminen@ep.europa.eu](mailto:pekka.nurminen@ep.europa.eu)

Chef för enheten för lagstiftningsdialog: Patrizia Maria Prode, [patrizia.prode@ep.europa.eu](mailto:patrizia.prode@ep.europa.eu)

Manuskriptet färdigställt av: Luis Balsells Traver, [luis.balsells@ep.europa.eu](mailto:luis.balsells@ep.europa.eu) och Paolo Atzori, [paolo.atzori@ep.europa.eu](mailto:paolo.atzori@ep.europa.eu)

Manuskriptet avslutat den 7 april 2017

[relnatparl@ep.europa.eu](mailto:relnatparl@ep.europa.eu)

[www.europarl.europa.eu/relnatparl](http://www.europarl.europa.eu/relnatparl)

Alla bilder och illustrationer © Europeiska unionen, 2017.

Direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten fungerar som rådgivare för de politiska organen, Europaparlamentets ledamöter och sekretariat i det interinstitutionella samarbetet och dialogen om lagstiftning med de nationella parlamenten. Direktoratet ger stöd till interparlamentariska åtgärder, bidrar till att fördragets bestämmelser om interparlamentariskt samarbete inom Europaparlamentet följs och tillhandahåller expertkunskap vid lagstiftningsförfarandet och inom andra politiska kompetensområden i Europaparlamentet.

Direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten fungerar som ett kunskapscentrum för information om nationella parlament och tillhandahåller information för Europaparlamentets administration om bästa praxis i de nationella parlamenten. Direktoratet representerar Europaparlamentet i de administrativa nätverken för interparlamentariskt samarbete. Här hanteras även förbindelser med de tjänstemän som representerar de nationella parlamenten i Bryssel och direktoratet har även ett nära samarbete med respektive administrationsenheter.



## Förord från Europaparlamentets vice talmän med ansvar för förbindelserna med de nationella parlamenten

Mandatperiodens halvvägsrapport 2016 ger en överblick över förbindelserna mellan Europaparlamentet och EU:s nationella parlament.

Först önskar vi hylla våra föregångare med ansvar för förbindelserna med de nationella parlamenten under valperiodens första del, vice talmännen Ramón Luis Valcárcel Siso och Anneli Jäätteenmäki. Vi känner oss ärade över att ta över deras roll och tackar dem för deras arbete.

Under 2016 stod Europeiska unionen inför många utmaningar – brexit, migration, terrorism, ökande nationalism och konflikter i EU:s omedelbara grannskap – som har fått stor uppmärksamhet i de nationella parlamenten och i Europaparlamentet. Vissa av våra medborgare har förlorat förtroendet för våra institutioner och det så kallade etablissemangen, vare sig det är ”eliten i Bryssel” eller ”de nationella eliterna”.

I denna allt mer globaliserade, komplexa och snabbt föränderliga värld måste vi samarbeta bättre för att hitta effektiva lösningar.

Nu, mer än någonsin, behöver vi visa att demokratier kräver välfungerande institutioner.

När det nu är 60 år sedan Romfördraget undertecknades kommer det interparlamentariska samarbetet att spela en avgörande roll i att forma Europeiska unionens framtid.

Europeiska unionen måste ha en ökad svarsförmåga och det finns ett behov av att förbättra vårt arbete.

Vi är alla fokuserade på att uppfylla våra medborgares förväntningar, men dessa förväntningar har blivit allt svårare att uppfylla mot en bakgrund som hela tiden ändras.

Vår union är enbart så stark som dess medlemsstater och deras nationella parlament tillåter den att vara.

Samarbete mellan Europaparlamentet och våra nationella motparter kan främja en gemensam förståelse i dessa turbulenta tider – denna rapport visar på djupet och bredden i denna förbindelse.

Mairead McGuinness  
vice talman

Bogusław Liberadzki  
vice talman

## 1. Rapportens sammanhang

Denna rapport behandlar förbindelserna mellan Europaparlamentet och EU:s nationella parlament under 2016 samt det interparlamentariska samarbetet. 2016 var ett år då Europeiska unionen stod inför flera kriser samtidigt, samt resultatet av folkomröstningen i Förenade kungariket om medlemskapet i EU (brexit-processen). Slutet av 2016 utgör också mittpunkten för Europaparlamentets valperiod 2014–2019, vilket medför förändringar i institutionens strukturer.

Ur ett interparlamentariskt perspektiv analyserar denna rapport först och främst den viktigaste politiska utvecklingen som dominerade dagordningen för alla interparlamentariska förbindelser (del 2).

I de efterföljande kapitlen presenteras och analyseras de interparlamentariska organens utveckling (del 3), de interparlamentariska dialogernas olika former (del 4), den subsidiaritetsprövning som utförs av de nationella parlamenten (del 5) och, slutligen, de administrativa verktygen och nätverken för interparlamentariskt samarbete (del 6).

Den viktigaste utveckling under 2016 som inverkat på det interparlamentariska samarbetet, och som undersöks i denna rapport, är följande:

- Förenade kungarikets förfarande för utträde ur EU och det pågående diskussionen om EU:s framtid.
- Det tredje ”gula kortet” som utfärdades av nationella parlament avseende det känsliga lagförslaget om ”utstationering av arbetstagare”.
- Debatten om gemensam parlamentarisk kontroll av Europol.
- De nationella parlamentens roll i EU:s handelsavtal, särskilt det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar (TTIP) mellan EU och Förenta staterna och det övergripande avtalet om ekonomi och handel (Ceta) mellan EU och Kanada.
- Parlamentens viktiga roll i att stärka rättsstatsprincipen inom Europeiska unionen.

Denna rapport, och ytterligare information med anknytning till Europaparlamentets förbindelser med EU:s nationella parlament, finns på Europaparlamentets webbplats: <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/news.html>.

## 2. Viktiga framsteg och trender i det interparlamentariska samarbetet

Det interparlamentariska samarbetet har en naturlig koppling till den politiska utvecklingen i Europeiska unionen och dess medlemsstater. Följande viktiga utvecklingsförlopp nämns eftersom de är övergripande och allestädes närvarande inom nästan alla forum, institutioner och former av interparlamentariska förbindelser och dialoger under år 2016. Deras inverkan kommer sannolikt att bestå under de kommande åren.

### 2.1. Förenade kungarikets utträde ur EU: diskussion om EU:s framtid

Den 23 juni 2016 hölls en folkomröstning i Förenade kungariket om frågan ”Bör Förenade kungariket förbli medlem av Europeiska unionen eller lämna Europeiska unionen?” 51,9 % av de som röstade var för att lämna EU.

Fem dagar senare antog Europaparlamentet en resolution<sup>1</sup> om Förenade kungarikets beslut att lämna Europeiska unionen. I denna betonades den kritiska tidpunkt för EU då unionsmedborgarnas intressen och förväntningar återigen måste ställas i förgrunden för debatten, och man efterlyste en återlansering av det europeiska projektet. Europaparlamentets godkännande krävs för såväl avtalet om utträde som varje form av framtida förbindelse mellan Förenade kungariket och EU.

Vad gäller Europeiska unionens framtid betonade Europaparlamentet att unionen måste reformeras, förbättras och göras mer demokratisk för att leverera vad medborgarna förväntar sig, i synnerhet måste man

- stärka EU:s kärna och undvika ”à la carte”-lösningar,
- främja EU:s gemensamma värderingar och tillhandahålla stabilitet, social rättvisa, hållbarhet, tillväxt och arbetstillfällen,
- övervinna ihållande ekonomisk och social osäkerhet,
- skydda medborgarna och ta itu med migrationsutmaningen,
- utveckla och demokratisera den ekonomiska och monetära unionen och området frihet, säkerhet och rättvisa, och
- stärka den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

De nationella parlamentens roll håller på att bli en del av debatten om Europas framtid.

I ljuset av brexit och den ekonomiska kris och migrationskris som EU står inför inledde den parlamentariska dimensionen av det slovakiska EU-ordförandeskapet en period av reflektion över EU:s tillstånd och framtid (den så kallade Bratislavaprocessen). Det informella parlamentariska toppmötet i Bratislava som hölls den 6 och 7 oktober 2016 inledde denna process, som kommer att kulminera i två talmanssammankomster under 2017: i mars i Rom för att fira 60-årsjubiléet av Romfördraget, och i april i Bratislava för den årliga EU-talmanskonferensen.

Brexit-frågan har även dominerat – eller åtminstone färgat – debatterna i Cosac, med start vid ordförandesammanträdet i Bratislava i juli.

Sedan folkomröstningen i Förenade kungariket har det skett ett ökat antal officiella bilaterala besök från nationella parlament till Bryssel med anknytning till brexit. De gästande delegationerna har varit angelägna om att få lära sig om Europaparlamentets förfaranden,

strukturer och tidsscheman för hantering av brexit-frågor, samt för avsändande och mottagande av politiska meddelanden mellan parlamenten.

### 2.2. De nationella parlamentens ”gula kort” för kommissionens förslag om ändring av direktivet om utstationering av arbetstagare

Protokoll nr 2 till EU-fördragen föreskriver en översynmekanism gällande föreslagen lagstiftning som inte omfattas av Europeiska unionens exklusiva behörighet. De nationella parlamenten kan granska EU:s förslag till lagstiftningsakter inom åtta veckor efter att förslaget översänts. Om ett nationellt parlament anser att en lagstiftningsakt inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen får det lämna in ett ”motiverat yttrande”.

Den 8 mars 2016 antog kommissionen ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster (COM(2016)0128).

Efter att den åtta veckor långa tidsfristen för de nationella parlamentens subsidiaritetsprövning löpt ut hade 14 nationella parlament eller kammare antagit motiverade yttranden om att kommissionens förslag inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen: det bulgariska parlamentet, det kroatiska parlamentet, den tjeckiska deputeradekammaren, den tjeckiska senaten, det danska parlamentet, det estniska parlamentet, det ungerska parlamentet, det lettiska parlamentet, det litauiska parlamentet, den polska sejmen, den polska senaten, den rumänska deputeradekammaren, den rumänska senaten och det slovakiska parlamentet. Tillsammans utgjorde dessa parlament och kammare 22 av de 56 röster som tillfaller de nationella parlamenten, och detta satte därmed igång förfarandet för gult kort.

Detta var det tredje gula kortet sedan Lissabonfördraget trädde i kraft 2009. Politiskt kan det anses vara det mest splittrande hittills.

I sina motiverade yttranden om ärendet framlade de olika nationella parlamenten en mängd argument, t.ex. att ersättning till arbetstagare omfattas av EU-medlemsstaternas exklusiva behörighet, att förslaget utgör en inskränkning i förhållandet mellan arbetsmarknadens parter, eller att det begränsar friheten att tillhandahålla tjänster på den inre marknaden. Vidare togs förfaranderättsliga frågor upp, såsom bristen på en utförlig motivering till förslaget med avseende på subsidiaritet, eller avsaknaden av en finansieringsöversikt. Det förekom också påståenden om att kommissionens samråd innan förslaget antogs var otillräckliga, och att kommissionen borde ha väntat till dess att tidsfristen löpt ut för införlivande av tillämpningsdirektivet innan ny lagstiftning i ärendet föreslogs.

Den 20 juli 2016 färdigställde kommissionen sin översyn av förslaget, och slog fast att det var förenligt med subsidiaritetsprincipen. Kommissionen ansåg att unionslagstiftaren, genom att anta 1996 års direktiv och 2014 års tillämpningsdirektiv, redan hade beslutat att målsättningen att underlätta friheten att tillhandahålla tjänster, samtidigt som mer lika villkor mellan nationella och gränsöverskridande tjänsteleverantörer och tillräckligt skydd för utstationerade arbetare säkerställdes, uppnått bättre på unionsnivå. Kommissionen uppgav vidare att förslaget inrättade ett regelverk för utpostering av arbetstagare på unionsnivå, med beaktande av den inneboende gränsöverskridande karaktären hos utpostering av arbetstagare samt det faktum att om medlemsstaterna agerade ensidigt på nationell nivå så skulle detta kunna leda till en fragmentering av den inre marknaden vad gäller friheten att tillhandahålla tjänster. Kommissionen behöll därför förslaget.

<sup>1</sup> Europaparlamentets resolution av den 28 juni 2016 om Förenade kungarikets beslut att lämna EU till följd av folkomröstningen Antagna texter, P8\_TA-PROV(2016)0294.

Det gula kortet för direktivet om utstationering av arbetstagare diskuterades vid diverse interparlamentariska sammanträden under hela 2016. Vid Cosacs ordförandemöte i juli debatterades det i närvaro och med aktivt deltagande av Marianne Thyssen, kommissionsledamot med ansvar för förslaget. Det var även ämne för ett interparlamentariskt utskottsmöte som anordnades av Europaparlamentets utskott för sysselsättning och sociala frågor (EMPL) den 12 oktober 2016. Förslaget diskuteras för närvarande i rådet och parlamentet.

### 2.3. Gemensam parlamentarisk kontroll av Europol

Den 11 maj 2016 antogs den nya Europolförordningen (förordning (EU) 2016/794) (träder i kraft den 1 maj 2017).

En viktig innovation i denna förordning är det faktum att Europol kommer att utsättas för ordentlig demokratisk kontroll, som ska utföras av Europaparlamentet tillsammans med de nationella parlamenten, i enlighet med artikel 88 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), som föreskriver följande: ”Dessa förordningar ska även fastställa närmare bestämmelser för den kontroll av Europolis verksamhet som Europaparlamentet utför under medverkan av de nationella parlamenten.” Europolförordningen inrättar därför en gemensam parlamentarisk kontrollgrupp som ska ”utöva politisk övervakning av hur Europol i sin verksamhet fullgör sitt uppdrag, inbegripet vad avser konsekvenserna av denna verksamhet för fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter”. Medan förordningen själv i detalj fastställer den nya kontrollgruppens mål, uppgifter och medel, lämnar den dess organisation och arbetsordning till att fastställas tillsammans med Europaparlamentet och de nationella parlamenten i enlighet med artikel 9 i protokoll nr 1.

I maj 2016 kom konferensen för EU:s talmän, som sammanträdde i Luxemburg, överens om att följa en stegvis metod och att be en arbetsgrupp, som bestod av talmanskonferensens trojka (Luxemburgs, Slovakiens och Estlands parlament och Europaparlamentet) att beakta kontrollmekanismer och att presentera ett utkast till förslag för organisation av och arbetsordning för det nya gemensamma kontrollorganet.<sup>2</sup>

Till följd av slutsatserna från talmanskonferensen inbegrep denna stegvisa metod ett samråd (som hölls i september och oktober 2016) och skedde i form av ett frågeformulär med alla EU-parlament/EU-kammare och Europaparlamentet, samt ett åsiktsutbyte vid det interparlamentariska utskottsmötet med Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (LIBE) som hölls den 28 november 2016 i Bryssel.

Som ett resultat av detta samrådsförfarande lämnade Troika-gruppen i slutet av 2016 in ett textförslag till alla parlament/kammare. Detta utkast till förslag syftade till att definiera sådana aspekter av den framtida gemensamma parlamentariska kontrollgruppen som medlemskap, numerisk sammansättning och ordförandeskap, samt hur ofta och var sammanträdena ska äga rum. Innan det slutliga beslutet, som ska fattas av talmännen för EU-ländernas parlament och Europaparlamentets talman vid deras årliga konferens den 23 och 24 april 2017 i Bratislava, har texten öppnats för ändringar från alla nationella parlament/kammare.

### 2.4. EU:s handelspolitik och parlamentens roll

2016 var en avgörande tidpunkt för de interparlamentariska förbindelserna på området för EU:s handelspolitik. Genom Lissabonfördraget placerades den gemensamma handelspolitiken inom unionens exklusiva befogenhet. De så kallade blandade avtalen hör dock inte till denna

kategori, vilket åter väcker diskussionen om befogenheter. Detta har blivit tydligt inom ramen för de politiskt känsliga förhandlingarna om TTIP (EU–Förenta staterna) och Ceta (EU–Kanada).

De nationella parlamentens roll inom handelsavtalen kan vara dubbel. Ratificeringen av dessa krävs när det gäller blandade avtal, vilket gör deras ställning väldigt stark i formell mening. Utöver frågan om formell behörighet kontrollerar dock många nationella parlament, om inte alla, sina regeringar när rådet ger kommissionen förhandlingsmandat samt, i vissa fall, genom förhandlingarna och när avtalet undertecknas. I dessa fall beror de nationella parlamentens roll på de nationella konstitutionella bestämmelserna.

I juli 2016 föreslog kommissionen att Ceta skulle tecknas som ett blandat avtal som kräver ratificering av alla medlemsstater genom deras nationella konstitutionella krav. I oktober 2016 stod den belgiska regeringen inför stora svårigheter med att säkra ett mandat för tecknandet av Ceta-avtalet.

I december 2016 yttrade sig domstolens generaladvokat om frihandelsavtalet mellan EU och Singapore (EUSFTA) och slog fast att även det bör anses vara ett blandat avtal. Frågan ska fortfarande avgöras av hela domstolen.

Vid plenarsammanträdet för konferensen mellan de parlamentariska organen för EU-frågor vid Europeiska unionens parlament (Cosac), som hölls i Bratislava mellan den 13 och 15 november 2016, ingick ett omfattande och livligt åsiktsutbyte om TTIP som visade att de nationella parlamenten inte avser att bli enbart åskådare i stora frågor som rör EU:s handelspolitik, varken politiskt eller rättsligt.

Europaparlamentets utskott för internationell handel (INTA) bemötte behovet av att stärka den interparlamentariska dialogen genom att anordna en arbetslunch den 29 november 2016. Det verkar finnas ett strategiskt intresse av att inlåta sig i dialog med de nationella parlamenten genom hela förhandlingsförfarandena.

### 2.5. EU-ramen för att stärka rättsstatsprincipen i EU: interparlamentariska debatter

Europaparlamentet har oavbrutet betonat att staters skyldigheter avseende rättsstatsprincipen och demokrati utgör en grundläggande fråga, inte enbart för kandidatländer som strävar efter att uppfylla Köpenhamnskriterierna, utan även som ett obligatoriskt element efter anslutningen.

Sedan införandet, genom Amsterdamfördraget, av mekanismen som leder till upphävande av en medlemsstats medlemskapsrättigheter, har Europaparlamentet övervakat flera medlemsstaters efterlevnad av de värden som är inskrivna i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). Liknande, men starkare, mekanismer finns i andra internationella organisationer, exempelvis Europarådet och Förenta nationerna, där kränkningar kan leda till att den kränkande avtalslutande parten utesluts. Den mekanism som förutses i EU-fördragen har lett till oro och klagomål, och medlemsstater som ansett sig felaktigt utpekade av Europaparlamentet hävdar att deras åsikt aldrig verkar ha beaktats när de slagit larm. Samtidigt har det civila samhället och gemenskapen av icke-statliga organisationer konstant anklagat EU för passivitet som orsakats av mekanismens mellanstatliga karaktär.

Faktum är att mekanismens karaktär är politisk, och inte relaterad till jurisdiktion. Europeiska unionens domstol kan inte utöva någon kontroll utöver de förfarandemässiga aspekterna av mekanismen.

I mars 2014 lade kommissionen fram meddelandet *En ny EU-ram för att stärka rättsstatsprincipen* i syfte att säkerställa ett effektivt och samstämmigt skydd av

<sup>2</sup> Slutsatserna från EU-talmanskonferensen finns på: [www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers](http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers)

rättsstatsprincipen i alla medlemsstater. Ramen var avsedd att ta itu med och lösa situationer där det föreligger ett systemiskt hot mot rättsstatsprincipen.

Rådets nederländska ordförandeskap ägnade, inom ramen för sina verksamheter i den parlamentariska dimensionen, ett kapitel i Cosac:s halvårsrapport åt ämnet rättsstatsprincipen och parlamentets roll i syfte att, om möjligt, skissa upp gemensamma definitioner av demokrati och grundläggande rättigheter och föreslå bästa praxis som skulle kunna delas bland de nationella parlamenten och Europaparlamentet. Ämnet ingick i Cosac:s dagordning och var ett av huvudämnena för plenarsammanträdet som hölls i Haag i juni 2016. Även om inga slutsatser drogs visade debatten tydligt att övertygelsen om ”grundläggande värden” utgör en delad och gemensam uppsättning kärnprinciper, och att det åligger alla intressenter att upprätthålla och skydda dem. Europaparlamentet företrädde i debatten av Sophie in ‘t Veld (ALDE), dess föredragande.

I oktober 2016 antog Europaparlamentet en resolution med rekommendationer till kommissionen om inrättande av en EU-mekanism för demokrati, rättstatlighet och grundläggande rättigheter (se in ‘t Velds betänkande som avser lagstiftningsinitiativ enligt artikel 225 i EUF-fördraget)<sup>3</sup>. Till betänkandet bifogades en bedömning av det europeiska mervärdet, vars främsta slutsatser var att det finns en lucka mellan förkunnandet av de rättigheter och värden som förtecknas i artikel 2 i EU-fördraget och den faktiska efterlevnaden av EU:s institutioner och medlemsstater, vilket leder till betydande ekonomiska, sociala och politiska kostnader. I resolutionen betonas ”den nyckelroll som parlamentet och de nationella motsvarigheterna bör spela när det gäller att mäta framstegen i fråga om – och övervaka överensstämmelsen med – unionens gemensamma värden, såsom de anges i artikel 2 i EU-fördraget”. Europaparlamentets förslag till en EU-mekanism för demokrati, rättstatlighet och grundläggande rättigheter syftar till att införliva befintliga relevanta verktyg i ett enda instrument.

Europaparlamentet uppmanade kommissionen att senast i september 2017 lägga fram ett förslag för en unionspakt för demokrati, rättstatlighet och grundläggande rättigheter, i form av ett interinstitutionellt avtal som anpassar och kompletterar befintliga mekanismer.

Bland andra förslag rekommenderas i betänkandet ingående av en pakt för att skapa en årlig ”cykel för politiken för grundläggande rättigheter” som en del av en flerårig strukturerad dialog mellan alla intressenter som bör omfatta en årlig interparlamentarisk debatt om respekten för demokrati, rättstatligheten och situationen för de grundläggande rättigheterna i unionen.

### 3. Institutionella parlamentariska organ

Såsom påpekats verkar de främsta politiska temana omfatta alla interparlamentariska institutioner och andra former av dialog. Under 2016 strävade Europaparlamentet efter att lägga fram samstämmiga ståndpunkter och meddelanden inom de berörda forumen. Detta är en uppgift som kräver konstant övervakning och ytterligare konsolidering.

### 3.1. Konferensen mellan de parlamentariska organen för EU-frågor (Cosac)

*Cosac, konferensen mellan de parlamentariska organen för EU-frågor, hölls för första gången i november 1989 i Paris. Som enda interparlamentariska forum att omfattas av fördragen (se protokoll nr 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen) är Cosac unikt. Det nationella parlamentet i medlemsstaten som innehar rådets roterande ordförandeskap spelar en avgörande roll för inriktningen av Cosacs arbete. Det bistås av en ordförandetrojka där Europaparlamentet är ständigt medlem, och får organisatoriskt stöd av ett litet sekretariat under ledning av en utstationerad tjänsteman från ett nationellt parlament (”ständigt medlem”) och med Europaparlamentet som värd. Efter några år som relativt oattraktivt har Cosac återupplivats av debatten om EU:s framtid och den roll som spelas i den av de nationella parlamenten.*

EU:s situation har haft en konkret inverkan på Cosac:s verksamheter, precis som på andra interparlamentariska forum. Cosac kunde inte vara immunt mot den nationella folkopinionens klagomål, som uttrycker såväl förväntningar som klagomål avseende ”Bryssel”, antingen för dess oförmåga att agera eller för dess överdrivna åtgärder.

Vad dagordningarna anbelangar gav såväl det nederländska som det slovakiska ordförandeskapet hög prioritet åt diskussionerna om migration och flyktingkrisen, särskilt åt de olika åtgärder och instrument som kommissionen föreslog under 2015 och 2016. Dessa förslag ledde naturligtvis till hetsiga debatter och, i många fall, oförenliga uppfattningar mellan de södra och östra medlemsstaterna.<sup>4</sup>

I detta avseende försvarade Europaparlamentets delegation parlamentets ståndpunkter och EU:s grundläggande värden i en anda av öppenhet för att kompromissa med ordförandeskapet och de olika nationella delegationerna. I flera fall var detta drivande för att hitta en samsyn mellan ståndpunkter som inledningsvis stod långt ifrån varandra vid antagandet av bidrag.

Året för folkomröstningen i Förenade kungariket om utträdet ur EU var det inte konstigt att EU:s funktion, dess förbindelser med institutioner i medlemsstaterna och dess förmåga att uppfylla sina medborgares förväntningar upprepade gånger diskuterades vid officiella evenemang eller sidoevenemang vid Cosac:s sammanträden. Även här var meningsutbytena emellanåt tämligen spända. Med detta sagt, och även om kritiska nationalistiska röster fortsatte att göra sig hörda, fanns efter folkomröstningen en ökande medvetenhet om att de kvarvarande 27 medlemsstaterna hade gemensamma intressen att försvara, och kunde göra detta på ett mycket bättre sätt genom Europeiska unionen. Tydligt är att brexit och EU:s framtid kommer att vara framskjutna ämnen vid kommande Cosac-sammanträden. De flesta delegaterna insisterade på behovet av en ny modell för förbindelserna med Förenade kungariket, och det reflekteras över huruvida nationella parlament bör följa förfarandet för brexitförhandlingarna på ett gemensamt institutionaliserat sätt.

Brexitdebatterna förklarar varför diskussionerna om ”det gröna kortet” eller utökad politisk dialog och ”det gula kortet” hade en mindre viktig plats i delegationernas debatter 2016. Cosac fortsatte med reflektionen om sin roll och om stärkandet av de nationella parlamentens deltagande i EU:s beslutsfattande genom att debattera viktiga frågor av institutionell karaktär, i synnerhet kontroll utanför ministerråden (dvs. granskning av trepartsmötena), parlamentariskt samarbete om kommissionen arbetsprogram samt parlamentarisk diplomati. Till följd av brexitbeslutet nämnde väldigt få delegationer ”det röda kortet” efter folkomröstningen i juni.

<sup>4</sup> För att öka medvetenheten om krisens omfattning lades ett förslag fram av den italienska delegationen om att anordna ett undersökningsbesök/delegationsbesök till Italien under våren 2017. Detta var en ny utveckling för Cosac.

<sup>3</sup> Antagna texter, P8\_TA(2016)0409.

Europaparlamentet hävdade återigen behovet av att skydda den institutionella balans som upprättats genom fördragen, och att arbeta tillsammans med de nationella parlamenten för att skapa en mer insynsvänlig och effektiv lagstiftningsprocess.

Minst två andra ämnen på dagordningen för Cosac:s sammanträden i Haag och Bratislava bar vittnesbörd om den positiva omsorg och det positiva engagemang som de nationella parlamenten visar med avseende på EU-institutionernas konkreta åtgärder. Det nederländska ordförandeskapet skänkte en hög profil åt parlamentets roll i att skydda rättsstatligheten i EU. Utvecklingen i flera medlemsstater och de återkommande hänvisningarna till aktivering av artikel 7 i EU-fördraget<sup>5</sup> motiverade vikten av valet. Till följd av de initiativ som vidtagits av Europaparlamentets delegation, och i enlighet med indikationerna från parlamentets föredragande, Sophie in 't Veld, hänvisade texten i bidraget systematiskt till triptyken mänskliga rättigheter, rättsstatligheten och demokratisk samhällsstyrning och betonade deras ofrånkomliga sammankoppling, samt till Europeiska unionens rättsordning. Ordförandeskapets motstånd mot att inleda en potentiellt splittrande debatt och ett antal av de övriga delegationernas hållning förhindrade dock Cosac från att uttrycka sitt stöd för initiativ för att skapa ”genomförandemekanismer”. Den slutliga texten nämnde enbart en dialog för att främja unionens gemensamma värden.

Vid Cosac:s plenarsammanträde i Bratislava valde det slovakiska ordförandeskapet att föra in en temadebatt om TTIP. Den djupa och långa diskussionen var ytterligare en bekräftelse på att nationella parlament följer förhandlingarna väldigt noga. Deras förväntningar vad gäller korrekt deltagande i EU:s handelspolitik var höga. Europaparlamentets delegation inlät sig på ett allvarligt sätt i en öppen och grundlig debatt med dem, och höll i åtanke behovet av att försvara bestämmelserna i fördraget.

Det är uppenbart att ordförandeskapen strävade efter att fastställa dagordningen i samklang med den större utvecklingen inom europeiska och internationella frågor, med nödvändig flexibilitet att följaktligen ändra den. Huvudämnena på plenarsammanträdenas dagordning togs upp i halvårsrapporterna. Ytterligare positiv utveckling bestod i ett ökat antal hänvisningar till debatter om relaterade ämnen som hållits under andra specialiserade interparlamentariska konferenser, i synnerhet konferensen om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken/den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (Gusp/GSFP). Detta visar en positiv trend mot ett mer strukturerat och samstämmigt interparlamentariskt samarbete.

Precis som de senaste åren bjöds flera medlemmar av Europaparlamentets delegation att tala till Cosac som huvudtalare eller för att ha huvudansvaret för att besvara frågor. De presenterade Europaparlamentets ståndpunkter i ämnen som varierade från migration och rättstatsprincipen i EU till TTIP.

Några innovativa initiativ togs också, såsom elektronisk omröstning, informella undersökningar och interaktiva sammankomster där medpanelmedlemmar och delegaterna skulle interagera via en moderator. Videoklipp, en särskild Cosac-app och sociala mediekonton fanns bland de innovationer som introducerades för att förbättra kommunikationen rörande det arbete som Cosac utför.

Avslutningsvis tillhandahöll Cosac 2016 de nationella parlamenten möjligheten att fortsätta med deras gemensamma reflektioner om frågor av yttersta vikt, av såväl substantiell som institutionell karaktär, samt inledde ett samarbete om kommissionens arbetsprogram<sup>6</sup>. Förhoppningen är att framtida utbyten om det parlamentariska deltagande som krävs i sådana frågor, som även gynnas

<sup>5</sup> Se kapitel 2.5 om rättsstatsprincipen.

<sup>6</sup> Diskussionerna om kommissionens arbetsprogram ledde till det nederländska ordförandeskapets initiativ att lägga fram en kombinerad förteckning över de nationella parlamentens prioriteringar inför kommissionen.

av det mycket välkomna ökade deltagandet med nationella parlament från Junckerkommissionen, kommer att leda till ökad samsyn om stora frågor och positiva förändringar i det interparlamentariska samarbetets landskap.

Med beaktande av det nuvarande politiska sammanhanget, och inför framtida institutionella reformer, har Cosac – i egenskap av det enda fördragsbaserade forumet – åter hävdat sin betydelse och attraktionskraft.

Europaparlamentets deltagande i detta forum bör därför fortsätta att på lämpligt sätt spegla vikten av vad som står på spel med avseende på såväl faktisk expertis som politisk representation.

### 3.2. De årliga och informella konferenserna för talmän i EU-ländernas parlament

*De årliga konferenserna för talmän i EU-ländernas parlament grundas på Stockholmsriktlinjerna som antogs 2010. De möjliggör ett årligt möte som anordnas av den medlemsstat som innehar höstens ordförandeskap ett visst år så att det äger rum under vårens ordförandeskap följande år. Konferensen antar icke bindande slutsatser från Europeiska rådets ordförandeskap. Den har även till uppgift att tillse samordningen av interparlamentariska EU-verksamheter. Extra sammanträden vid konferenserna för talmän i EU-ländernas parlament kan även sammankallas, men under 2016 ersattes detta format av ett informellt toppmöte för talmän.*

Den årliga konferensen för talmän i EU-ländernas parlament anordnades i Luxemburg den 22–24 maj 2016 och ägnades främst åt migration och åt att stärka Europeiska unionen.

Ämnet migration introducerades av Jean-Claude Juncker, Europeiska kommissionens ordförande. Debatten följde tre huvudsakliga diskussionsområden: behovet av att hitta gemensamma och effektiva europeiska lösningar (betonades av de flesta talmän), behovet av solidaritet (betonades av de flesta, särskilt de från de mest påverkade länderna, såsom Grekland och Italien), och kravet att respektera nationell suveränitet och nationalstaternas vilja att hitta lösningar (betonades av talmän från Visegrad-länderna<sup>7</sup>). Europaparlamentets vice talman Mairead McGuinness talade till försvar för Europaparlamentets ståndpunkter och betonade samtidigt behovet av att ta itu med grundorsakerna till migration och problemen avseende tillväxt och sysselsättning i EU.

På ämnet att stärka unionen presenterade Laura Boldrini, talman för den italienska deputeradekammaren, Romdeklarationen om *Greater European Integration: the way forward* (ej översatt till svenska), som initierats av talmännen för den italienska deputeradekammaren, den franska nationalförsamlingen, den tyska förbundsdagen och Luxemburgs deputeradekammare. I den allmänna debatten betonades en stor mängd åsikter, och talmannen vid den polska sejmen föreslog en slags motdeklaration som kallas *Europe of Solidary States* ("Europas solidariska stater").

Debatten om de nationella parlamentens roll omfattade olika aspekter och instrument för nationell parlamentarisk kontroll. Norbert Lammert, ordförande vid den tyska förbundsdagen och huvudtalare, insisterade särskilt på det faktum att alla nödvändiga instrument för interparlamentariskt samarbete redan finns och fungerar väl. Den viktigaste utmaningen framåt är nu att åstadkomma kvalitativa resultat i sådana frågor som TTIP och Europol. En annan huvudtalare, Urban Ahlin vid den svenska riksdagen, insisterade på de praktiska aspekterna av det interparlamentariska samarbetet (Iplex, nätverket med företrädare etc.). De flesta talmännen delade tolkningen att TTIP är ett blandat avtal, medan debatterna om säkerhet och grundläggande

<sup>7</sup> Tjeckien, Ungern, Polen och Slovakien.



friheter fokuserade på att hitta rätt balans och behovet av att bekämpa radikaliserings och hatpropaganda.

På initiativ av talmannen för det slovakiska parlamentet, Andrej Danko, hölls ett informellt möte med talmännen i EU-ländernas parlament, det parlamentariska toppmötet i Bratislava, i Bratislava den 6 och 7 oktober 2016, med deltagande av Europaparlamentets talman, Martin Schulz. I efterdyningarna av Förenade kungarikets omröstning om brexit var syftet att diskutera de aktuella utmaningar som unionen står inför, EU:s framtida mål och de nationella parlamentens roll. Atmosfären i dessa debatter var positiv och framåtblickande, även om meningsskiljaktigheter helt uppenbart förelåg.

Mötet var uppdelat i två paneler: det första berörde EU:s nuvarande utmaningar och det andra berörde EU:s framtida mål. Syftet var att ha en öppen debatt, utan varken slutsatser eller deklamationer.

Den slovakiska talmannen och värden för evenemanget hänvisade till de många kriser EU stod inför (ekonomi, migration och brexit) och uppgav att det var ytterst viktigt att garantera medborgarnas säkerhet. Martin Schulz sa att EU:s framtid var uppe för diskussion. De nationella parlamenten var garant för de nationella författningarna, precis som Europaparlamentet – en skapelse av de EU-fördrag som ratificerats av alla EU-medlemsstater – var en garant för legitimiteten hos EU:s åtgärder. Han erinrade om att EU endast är så starkt som medlemsstaterna låter det vara och uppmanade de nationella parlamenten att ta ansvar för sina länders EU-politik. Inom ramen för brexit betonade ordföranden att unionen baserades på medborgarnas och medlemsstaternas lika status. En konsekvens av detta var att det aldrig skulle kunna bli en union med två klassers medborgare och två klassers medlemsstater.

Flera talmän uppgav att brexitomröstningen var bevis för medborgarnas förlorade förtroende för EU:s institutioner och ”etablissemangen” i allmänhet. Den slovakiska talmannen insisterade på behovet av att öka medborgarnas förtroende och intresse för EU och dess institutioner och hur man ska fortsätta att utbyta bästa praxis bland de nationella parlamenten.

Många talmän höll med om att ett eventuellt nytt förslag bör genomföras genom att dra bästa nytta av Lissabonfördraget eftersom det inte verkar finnas någon vidare aptit på en reform av fördragen.

Den slovakiska talmannen hänvisade till mötets motto, ”låt oss lära känna varandra bättre”, och föreslog att de kommande ordförandeskapen skulle fortsätta med denna typ av informellt toppmöte, som har visat sig vara både konstruktivt och ske i positiv anda.

#### 4. Interparlamentarisk dialog

##### 4.1. Europeiska parlamentsveckan och Interparlamentariska konferensen om stabilitet, ekonomisk samordning och styrning i Europeiska unionen

*I artikel 13 i den så kallade finanspakten föreskrivs upprättandet av en interparlamentarisk konferens för diskuterande av budgetpolitik och andra frågor som omfattas av avtalet. Konferensen för talmän i EU-ländernas parlament antog 2015 arbetsordningen för Interparlamentariska konferensen om stabilitet, ekonomisk samordning och styrning i Europeiska unionen. Konferensen omfattar alla nationella parlament samt Europaparlamentet. Det står medlemsparlamenten fritt att välja sina delegationers storlek och sammansättning.*

Interparlamentariska konferensen om stabilitet, ekonomisk samordning och styrning i Europeiska unionen har vuxit fram som ett verkligt forum för interparlamentarisk debatt inom dessa allt viktigare politiska områden. Avtalet om förfarandemässiga aspekter banade väg för mer djupgående diskussioner om de aktuella frågorna.

Den 17 februari 2016 bjöd de nederländska generalstaterna och Europaparlamentet in de nationella parlamenten till Interparlamentariska konferensen om stabilitet, ekonomisk samordning och styrning i Europeiska unionen. Den 16 februari 2016 bjöd Europaparlamentet även in de nationella parlamenten till det interparlamentariska mötet om de europeiska planeringsterminerna, omgångarna 2015 och 2016. Båda evenemangen var en del av 2016 års europeiska parlamentsvecka och här deltog cirka 45 ledamöter från Europaparlamentet, 130 ledamöter från de nationella parlamenten och 120 medföljande tjänstemän.

Ekonomiska och monetära unionens (EMU) sociala dimension, kampen mot skatteundandragande, automatiska stabilisatorers roll för en arkitektur för den finanspolitiska unionen och det gemensamma investeringsprogrammet var de dominerande ämnena vid Interparlamentariska konferensen om stabilitet, ekonomisk samordning och styrning i Europeiska unionen, som anordnades av det slovakiska parlamentet från den 16 till den 18 oktober 2016 i Bratislava. Evenemanget förde samman 100 nationella parlamentsledamöter från hela Europa, en delegation från Europaparlamentet bestående av elva ledamöter från Europaparlamentet, och Anneli Jäätteenmäki, dåvarande vice talman med ansvar för förbindelserna med de nationella parlamenten, och Roberto Gualtieri, ordförande för utskottet för ekonomi och valutafrågor (ECON), svarade gemensamt för ordförandeskapet, samt företrädare för EU:s institutioner och den slovakiska regeringen.

Debatterna delades strukturellt in i fyra tematiska sammankomster som föregicks av möten med de politiska grupperna och ett formellt öppningsmöte, där den vice talmannen vid det slovakiska parlamentet, Andrej Hrnčiar, och det slovakiska parlamentets ordförande för finans- och budgetutskottet, Ladislav Kamenický, höll tal. Flera ledamöter vid Europaparlamentet deltog som talare i de olika panelerna: Maria João Rodrigues, föredragande för utskottet för sysselsättning och sociala frågor (EMPL), Fabio De Masi, vice ordförande för undersökningskommittén för att undersöka påstådda överträdelser och missförhållanden vid tillämpningen av unionsrätten i fråga om penningtvätt, skatteundandragande och skatteflykt (PANA), Pervenche Berès, föredragande för utskottet för ekonomi och valutafrågor (ECON), Jean Arthuis, ordförande för budgetutskottet (BUDG), och Roberto Gualtieri, ordförande för utskottet för ekonomi och valutafrågor.

##### 4.2. Interparlamentariskt samarbete för utrikes- och säkerhetspolitik

*Den interparlamentariska konferensen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (IPC Gusp/GSFP) är den interparlamentariska plattformen för diskussion om EU:s utrikespolitik samt säkerhets- och försvarspolitik. Konferensen anordnas två gånger per år av den medlemsstat som innehar det roterande ordförandeskapet för rådet i nära samarbete med Europaparlamentet och besöks regelbundet av cirka 100 parlamentsledamöter från hela EU. Utöver detta bjuder Europaparlamentets utskott för utrikesfrågor (AFET) regelbundet in de nationella parlamenten till sina möten i Bryssel, som komplement till den interparlamentariska dialogen i det här viktiga politiska området.*

2016 ägde de åttonde och nionde omgångarna av den interparlamentariska konferensen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (IPC Gusp/GSFP) rum, från den 6 till den 8 april i Haag och från den 2 till

den 4 september i Bratislava. Europaparlamentets delegationer till båda mötena bestod av ledamöter vid utskottet för utrikesfrågor (AFET) och underutskottet för säkerhet och försvar (SEDE). Vid båda mötena var Elmar Brok, ordförande vid AFET-utskottet, ordförande.

Vid IPC Gusp/GSFP-konferensen som hölls i Haag sammanfördes ledamöter vid Europaparlamentet, ledamöter vid EU-medlemsstaternas parlament och parlamentsledamöter från kandidatländer samt från Island, Kosovo och Norge, och dessutom även andra politiska representanter och experter på området utrikes- och säkerhetspolitik. Bland talarna ingick även Natos vice generalsekreterare, Alexander Vershbow, och Europeiska utrikestjänstens vice generalsekreterare för politiska frågor (sedan juni 2016 generalsekreterare), Helga Schmid. Debatterna under de fyra plenarsammanträdena och de tre seminarierna fokuserade på en strategisk översyn av EU:s utrikes- och säkerhetspolitik, förstärkning av EU:s försvar och snabba insatser, synergier inom EU och med externa partner, utrikespolitiska aspekter av migration, samt kontroll av vapenexporten.

I slutsatserna från konferensen betonade Europaparlamentet och EU:s nationella parlament att samarbetet på området Gusp/GSFP, i en tid när yttre och inre säkerhet är mer sammanflätade än någonsin, behöver stärkas ytterligare.

Vid Bratislava-konferensen i september var de främsta ämnen som diskuterades EU som en global aktör, en övergripande strategi för hållbar utveckling och migration, och första steg mot en europeisk försvarsunion. Grannskapspolitiken för västra Balkan och EU:s östra och södra grannar debatterades också under konferensens sammankomster och seminarier. Bland deltagarna på hög nivå fanns Europeiska kommissionens vice ordförande och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Federica Mogherini, samt Förenta nationernas biträdande generalsekreterare för politiska frågor, Miroslav Jenca.

I syfte att främja solidaritet från alla medlemsstater och den samlade insatsen för att utveckla en gemensam dagordning undertecknade delegationerna från Cypern, Frankrike, Grekland, Italien, Malta, Portugal och Spanien den så kallade Bratislavaförklaringen av EU:s medlemsstater om Europeiska unionens södra gräns.

#### **4.3. Interparlamentariska utskottssammanträden och andra interparlamentariska sammanträden**

*Utöver de två vanliga interparlamentariska konferenserna anordnar Europaparlamentets utskott årligen nästan 15 interparlamentariska utskottssammanträden och inbjuder de berörda utskotten vid de nationella parlamenten att delta i debatter om aktuella ämnen. Andra typer av interparlamentariska möten anordnas på friare grunder, ofta av ordförandeskapsparlamentet.*

Med totalt 14 interparlamentariska utskottssammanträden och två interparlamentariska konferenser innebar 2016 en bekräftelse på den fortsatta efterfrågan på tematiskt fokuserade och mindre interparlamentariska debatter på expertnivå. Majoriteten av sammanträdena följde formatet för interparlamentariska utskottssammanträden, åsiktsutbyten eller seminarier som anordnats i Bryssel på initiativ av ett eller flera utskott i Europaparlamentet och med stöd av direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten. 2016 sammanträdde 510 ledamöter vid nationella parlament med 493 ledamöter vid Europaparlamentet i sammanträden som anordnades av 13 olika parlamentariska utskott.

Det finns ett antal sammanträden som förtjänat en återkommande plats i kalendern för interparlamentarisk verksamhet, nämligen den väletablerade europeiska parlamentsveckan (se kapitel 4.1), ett årligt åsiktsutbyte rörande cykeln för den europeiska planeringsterminen,

sammanträdet i Europaparlamentets utskott för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män i samband med internationella kvinnodagen den 8 mars, och halvårssammanträdena med utskotten för utrikesfrågor vid den interparlamentariska konferensen om Gusp/GSFP.

En särskild höjdpunkt under 2016 var den interinstitutionella konferensen med de nationella parlamenten om den framtida finansieringen av EU, som hölls den 7 och 8 september. I syfte att tillhandahålla ett forum för proaktiv dialog med de nationella parlamenten förde denna konferens samman ledamöter vid nationella parlament och vid Europaparlamentet, representanter för medlemsstaternas regeringar och EU:s institutioner, och medlemmar av den så kallade Mario Montis högnivågrupp för egna tillgångar. Det skapade en möjlighet till ett ingående åsiktsutbyte om viktiga frågor rörande europeiska offentliga finanser, och i synnerhet om framtiden för finansieringen av EU:s budget. Resultaten av diskussionerna tjänade som underlag för högnivågruppens slutrapport, som skulle vara klar i slutet av 2016.

Ytterligare ett sammanträde av stor politisk vikt var det interparlamentariska utskottssammanträdet med Europaparlamentets utskott för sysselsättning och sociala frågor (EMPL) om den riktade översynen av reglerna om utpostering av arbetstagare den 12 oktober 2016. Kommissionens förslag (COM(2016)0128) om utstationering av arbetstagare utlöste det så kallade gula kortet (se kapitel 2.2) och hade därför satt fokus på de kommande förhandlingarna om detta förslag inom ramen för det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Vidare fanns på 2016 års kalender för interparlamentarisk verksamhet två seminarier för utskottet för rättsliga frågor, två åsiktsutbyten om respektive initiativ av det särskilda utskottet för skattebeslut (TAXE 2) och undersökningskommittén beträffande utsläppsmätningar i bilindustrin (EMIS), samt fem interparlamentariska utskottssammanträden med utskottet för kultur och utbildning (CULT), budgetkontrollutskottet (BUDG), utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (LIBE), utskottet för konstitutionella frågor (AFCO) respektive (om Ceta, som en lunchdebatt) utskottet för internationell handel (INTA). Dessa ägde samtliga rum under en vanlig utskottssammanträdesplats.

En förteckning över alla interparlamentariska sammanträden under ledning av Europaparlamentets utskott under 2016, liksom utförlig statistik, finns tillgängliga i bilaga II.

#### **4.4. Bilateral besök från EU:s nationella parlament till Europaparlamentet**

*Ett verktyg och format för interparlamentarisk dialog som utvecklas är de bilaterala besök som de enskilda nationella parlamenten gör till Europaparlamentet, ofta i kombination med större uppsättningar besök till de andra EU-institutionerna. Detta format ger en starkt fokuserad, särskilt anpassad och flexibel, kostnads- och tidseffektiv ram för diskussioner om frågor som särskilt berör ett visst nationellt parlament.*

Årligen mottar Europaparlamentet uppemot hundra officiella besök från EU:s nationella parlament i sina lokaler, antingen i Bryssel eller i Strasbourg. Dessa besök utgör en möjlighet till en mer fokuserad "bilateral" dialog om EU-frågor som lyfts av det besökande nationella parlamentet eller den parlamentariska kammaren.

Deltagarna i och ämnena för dessa besök varierar kraftigt: från ett besök av en talman vid ett nationellt parlament till arbetsbesök av utskott som omfattar en stor mängd politiska områden, eller ett studiebesök av tjänstemän från nationella parlament från många olika parlamentariska arbetsområden.

Under 2016 välkomnade Europaparlamentet 76 officiella besök från EU:s nationella parlament. Efter folkomröstningen om EU-medlemskapet i Förenade kungariket den 23 juni 2016 fokuserade de flesta bilaterala besök under det andra kvartalet 2016 på brexitfrågan och Europeiska unionens framtid.

Utöver bilaterala besök kan videokonferenser mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten anordnas, vilket gör det möjligt för parlamentariker att fortsätta diskutera en särskild fråga över tid eller anordna diskussioner om aktuella frågor utan att det kräver långdragna förberedelser.

En utförlig förteckning av alla besök, inbegripet videokonferenser, från nationella parlament till Europaparlamentet som anordnades under 2016 med stöd av direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten finns tillgänglig i bilaga III.

## 5. ”Mekanismen för tidig varning” och ”informell politisk dialog” – protokoll nr 1 och 2 till Lissabonfördraget

*I protokoll nr 2 till EUF-fördraget fastställs en översynsmekanism, den så kallade mekanismen för tidig varning, som inbegriper de nationella parlamenten. Inom ramen för denna mekanism kan de nationella parlamenten granska EU:s förslag till lagstiftningsakter och, om de ser att subsidiaritetsprincipen kränkts, avge ett ”motiverat yttrande” inom åtta veckor efter att förslaget översänts till den utfärdande institutionen. Protokollet innehåller ett förfarande för en granskning och till och med en obligatorisk granskning (som kallas ”gult kort” respektive ”orange kort”) när antalet motiverade yttranden överskrider särskilda tröskelvärden. Dessutom låter protokoll nr 1 till EUF-fördraget nationella parlament yttra sig om andra handlingar, såsom grönböcker, vitböcker och meddelanden från kommissionen. Det finns väldigt många yttranden om dessa handlingar och de faller inom ramen för den så kallade informella politiska dialogen.*

### Mekanism för tidig varning

Enligt ovanstående berör mekanismen för tidig varning endast motiverade yttranden.

Utskottet för rättsliga frågor (JURI), som är ansvarigt inom Europaparlamentet för övervakning av efterlevnaden av subsidiaritetsprincipen<sup>8</sup>, har beslutat<sup>9</sup> att en inlämning från ett nationellt parlament ska beaktas:

1. som ett ”motiverat yttrande” om det har meddelats parlamentet inom den tidsfrist på åtta veckor som avses i artikel 6 i protokoll nr 2 till Lissabonfördraget<sup>10</sup>, och antyder uppfattningen att ett förslag till lagstiftningsakt inte överensstämmer med subsidiaritetsprincipen.

<sup>8</sup> Europaparlamentets arbetsordning: Bilaga V, punkt XVI, stycke 1: ”Utskottet för rättsliga frågor [...] har ansvar för ... [t]olkning, tillämpning och övervakning av unionsrätten och unionens rättsaktors överensstämmelse med primärrätten, inbegripet valet av rättslig grund för rättsakterna och respekten för subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.”

<sup>9</sup> Se utskottsordförandekonferensens dokument av den 15 december 2010: Gemensam strategi för utskottens hantering av motiverade yttranden och alla övriga inlägg från de nationella parlamenten.

<sup>10</sup> Protokoll nr 2 om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, artikel 6: ”Varje nationellt parlament eller kammare i ett sådant parlament får, inom åtta veckor från den dag då ett utkast till lagstiftningsakt på unionens officiella språk översänds, till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande lämna ett motiverat yttrande med skälen till att de anser att det aktuella utkastet inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen.” Varje nationellt parlament eller kammare i ett sådant parlament ska i förekommande fall samråda med de regionala parlament som har lagstiftande befogenheter.”

2. Som ett ”bidrag” om det inte uppfyller dessa två kriterier (yttranden som sänts inom ramen för tillämpningsområdet för den informella politiska dialogen kallas även för ”bidrag”).

Sedan Lissabonfördragets ikraftträdande har kommissionen översänt över 600 förslag till lagstiftningsakter till de nationella parlamenten för granskning enligt villkoren i protokoll nr 2. De nationella parlamenten svarade med att sända in cirka 2 500 inlagor. Av dessa var endast cirka 400 (16 %) motiverade yttranden avseende ett åsidosättande av subsidiaritetsprincipen, medan det stora flertalet av dem (cirka 84 %) var bidrag som berörde förslagens sakinhåll.

Det här visar att de nationella parlamenten inte har använt mekanismen för att fördröja lagstiftningsprocessen på EU-nivå. Hittills har endast ett fåtal nationella parlament skickat ett stort antal motiverade yttranden. Den gräns som krävs för att översynsförfarandet med ”gult kort” ska tillämpas har hittills endast nåtts tre gånger: År 2012 gällande ”Monti II”-förslaget om strejkrätten, som kommissionen sedan drog tillbaka (dock inte under hänvisning till subsidiariteten), 2013 gällande förslaget om inrättande av en europeisk åklagarmyndighet, där kommissionen höll fast vid sitt förslag, samt 2016 (maj) mot förslaget för en översyn av direktivet om utstationering av arbetstagare. I det sistnämnda fallet beslutade kommissionen att hålla fast vid sitt förslag, eftersom den i sitt yttrande inte var oförenlig med subsidiaritetsprincipen.

Frågan rörande direktivet om utstationering av arbetstagare – som även var en viktig politisk händelse år 2016 – diskuterades i del 2, kapitel 2.2.

Samtidigt som antalet nya förslag till lagstiftningsakter minskade markant under 2014 och 2015 (till 42 respektive 38), och antalet inlagor från de nationella parlamenten minskade parallellt (till 151 respektive 90), ändrades trenden återigen år 2016: Antalet nya förslag till lagstiftningsakter var 116, samtidigt som Europaparlamentet mottog 410 inlagor (334 bidrag och 76 motiverade yttranden).

Enligt ovanstående är det tydligt att de nationella parlamenten är villiga att yttra sig om lagstiftningsaktens substans, och att de inte egentligen hindrar beslutsfattandeprocessen. Tvärtom utgör de en möjlighet och en resurs för Europaparlamentet vid utarbetandet av dess tankar och ståndpunkter rörande olika områden.

Bidrag och motiverade yttranden skickas (väldigt ofta tillsammans med en sammanfattning av alla inlagor i samma ämne) till de föredragande, som kan använda dem såväl som en källa till faktainformation, vars innehåll ibland är väldigt tekniskt, och som en källa till politisk information, då inlagan blottar de nationella parlamentens ståndpunkter om det berörda ämnet.

Denna aspekt var redan uppenbar för Europaparlamentet när det, i sin resolution av den 16 april 2014 om förbindelserna mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten (”Casini-betänkandet”)<sup>11</sup>, välkomnade ”att denna mekanism i praktiken även används som en kanal för samråd och samarbetsinriktad dialog mellan de olika institutionella nivåerna inom EU:s flernivåsystem”.

Detaljerad statistik om motiverade yttranden och bidrag som mottagits inom ramen för mekanismen för tidig varning 2016 finns i bilaga IV.

### Informell politisk dialog

2016 fortsatte de nationella parlamenten att aktiva utnyttja den informella politiska dialogen genom att skicka 243 bidrag avseende lagstiftningsärenden som faller inom Europeiska unionens

<sup>11</sup> Antagna texter, P7\_TA(2014)0430.

exklusiva behörighet (och därför inte berörs av mekanismen för tidig varning), och en mängd olika dokument som inte är lagstiftningshandlingar, som exempelvis berör pågående debatter på EU-nivå eller, som redan nämnts, kommissionens samrådsdokument. Sedan 2009 har Europaparlamentet mottagit cirka 1 700 bidrag från de nationella parlamenten. Dessa finns publicerade i en databas på Europaparlamentets intranät.

Än viktigare, åtminstone inom ramen för Cosac, är att det har blivit uppenbart att de nationella parlamenten uppskattar kommissionens aktiva deltagande i debatter som berör dem.

## 6. Hjälpmiddel för informationsutbyte och nätverksarbete

### 6.1. Europeiskt centrum för parlamentarisk forskning och dokumentation (CERDP)

*Det europeiska centrumet för parlamentarisk forskning och dokumentation (CERDP) förvaltas gemensamt av Europaparlamentet och Europarådets parlamentariska församling, har som deltagare 66 parlamentariska kamrar (inklusive 41 i Europeiska unionen) från 54 länder, och EU-institutioner. Nästan 120 korrespondenter och tillförordnade korrespondenter företräder sina respektive parlament i nätverket och bidrar till CERDP:s huvudverksamhet som består av ett intensivt utbyte av information och bästa praxis.*

CERDP har även under 2016 på ett imponerande vis bekräftat sin status som ett oumbärligt verktyg som är till hjälp för parlamenten när de betjänar sina ledamöter och administrationer. Dess huvudsakliga verksamhet består av seminarier om aktuella frågor och förfrågningar för jämförande ändamål i fråga om lagstiftningsmässiga och parlamentariska ärenden.

Vad gäller seminarierna är parlament som är medlemmar i CERDP vanligtvis värdar för fem till sex seminarier per år. År 2016 anordnades fem seminarier gemensamt av det parlament som stod för värdskapet, ansvarig CERDP-samordnare och sekretariatet för CERDP. De lockade totalt 315 deltagare från CERDP:s parlament. CERDP:s seminarier är endast tillgängliga för personal vid CERDP:s parlament och bistår vid upprättandet av nätverk av kompetenta experter och tjänster. Den franska nationalförsamlingen anordnade, tillsammans med sekretariatet för CERDP, den årliga konferensen för korrespondenter i Paris.

Europaparlamentet förblir CERDP:s största ekonomiska bidragsgivare vad gäller personal, delvisa reseersättningar till vissa medlemsparlament och hosting av CERDP:s webbplats. I gengäld är Europaparlamentet mycket beroende av nätverket när tjänsteehheterna behöver information och bästa praxis.

Vad gäller förfrågningar om information för jämförande ändamål lämnade CERDP:s medlemsparlament under 2016 in 274 förfrågningar om information för jämförande ändamål till nätverket, jämfört med 287 stycken under 2015. Detta motsvarar det tredje högsta resultatet sedan nätverket inledde sin verksamhet år 2000. Detta visar att deltagandet av CERDP:s medlemsparlament är tydligt efterfrågestyrt och speglar behoven hos parlamentariker i medlemsstaterna och parlamentsadministrationerna med avseende på att lära av erfarenheten och av lösningar i andra länder. Mediansvarsfrekvensen för en förfrågning är uppskattningsvis 63 % och fler än 80 % av svaren håller tidsfristen eller anländer kort därefter. Dessa siffror, som har varit stabila under åren, understryker nätverkets tillförlitlighet och hjälper till att hantera såväl arbetsbelastning som klienternas förväntningar.

År 2016 utgör en bekräftelse av observationerna från tidigare år att cirka 42 % av förfrågningarna handlar om frågor med anknytning till parlamentens funktion (administration, organ, förfaranden och ledamöternas frågor), och att de återstående 58 % finns på området för politik/lagstiftning. Parlamentsadministrationerna å ena sidan och socialpolitiken (inbegripet migration och hälsa) å

andra sidan behåller de respektive toppositionerna. Rättsliga och finansiella frågor och allmänhetens säkerhet kommer också högt upp. I allmänhet finns en stabil och bred mängd ämnen som speglar parlamentens och parlamentarikernas politiska och administrativa dagordning. Detta betonar vikten av CERDP-nätverket, inte enbart för politisk och lagstiftningsrelaterad forskning, utan även för administrativa projekt och utbyte av bästa praxis.

I sin understödjande roll tillhandahåller Europaparlamentets direktorat för förbindelser med de nationella parlamenten stöd till respektive avdelning vid Europaparlamentet, inte enbart för att förklara hur CERDP-nätverket fungerar utan även inom ramen för konkreta förfrågningar. Detta arbete är avgörande eftersom det bidrar till att realistiska förväntningar bibehålls och att effektiva resultat uppnås, med tanke på att CERDP är ett frivilligt nätverk som korrespondenter bidrar till utöver sina dagliga prioriteringar. Eftersom arbetsbelastningen under åren har blivit ett problem även för CERDP bör det betonas att en förfrågan endast bör göras när det inte finns några alternativa informationskällor. Sekretariatet för CERDP har den viktiga uppgiften att kontrollera att förfrågningarna från alla medlemsparlament följer riktlinjerna.

År 2016 överförde Europaparlamentet tio förfrågningar till CERDP-nätverket å sina avdelningars vägnar, aningen mindre än under 2015, då det var tretton förfrågningar. Två förfrågningar skickades för att förbereda den årliga konferensen för korrespondenter.

Samma år samordnade direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten 34 svar från Europaparlamentet, på förfrågningar från andra parlament, mest i fråga om administrativa och förfarandemässiga ärenden. Detta är avsevärt mer än under 2015, då 21 svar skulle förberedas. Det bör betonas att dessa svar är väldigt viktiga även som tecken på välvilja, eftersom de indirekt motiverar andra medlemmar av nätverket att bidra med svar gentemot Europaparlamentet.

Vad gäller CERDP:s webbplats inleddes 2016 en omfattande ombyggnad. Under de senaste tio åren har webbplatsen varit föremål för utveckling i form av nya moduler och förfaranden, som förbättrat dess funktioner men som saknat en allmän översyn av hela strukturen och gränssnittet. Samtidigt har världen gått framåt med avseende på verktyg, standarder och vanor. Mobila enheter har förändrat hur vi samverkar och kommunicerar på nätet och persondatorn har förlorat sin framträdande roll på detta område. En modern webbplats och dess funktioner måste fungera sömlöst, omedelbart och utan att förlora användbarhet på smarttelefoner, surfplattor och stationära datorer, en strategi som kallas "följsam design". För att nå detta mål har en serie krav upprättats och en utförlig arbetsplan har inrättats. Det dagliga informationsutbytet i form av förfrågningar och svar, CERDP:s evenemang med registrering online, de ambitiösa parlamentariska faktabladerna och den kraftfulla sökmotorn kräver en ny plattform som kan tillgås från alla platser och enheter. Den nya webbplatsen kommer att presenteras vid den årliga konferensen för 2017, som markerar CERDP:s 40-årsjubileum.

Samarbetet med Generaldirektoratet för innovation och tekniskt stöd fortsatte att vara ypperligt. Nya säkerhetsåtgärder har införts för att skydda webbplatsen och bidragande partnerparlament mot yttre hot.

#### **Spotlight on Parliaments in Europe (Fokus på parlamenten i Europa)**

*Spotlight on Parliaments in Europe* sammanfattar information om utvalda aktuella ämnen som lyfts av parlamenten inom CERDP-nätverket. Ämnen väljs ut i den utsträckning de verkar relevanta för Europaparlamentet eller sammanfaller med ämnen på dess politiska dagordning. *Spotlight* tillhandahåller intressanta jämförande insikter i situationen i de nationella parlamenten och hjälper till att skapa en ökad ömsesidig förståelse.

År 2016 förberedde direktoratet fem nya nummer av *Spotlight* om en bred mängd ämnen.



En detaljerad förteckning över CERDP:s möten och jämförande förfrågningar från Europaparlamentet samt en översikt av utgåvorna av *Spotlight on Parliaments in Europe* som utkom under 2016 finns i bilaga V.

## 6.2. Ipex

*Syftet med Ipex är att bistå vid interparlamentariskt samarbete genom att tillhandahålla en plattform för det elektroniska utbytet av EU-relaterad information mellan parlament i EU. Ipex inleddes som ett initiativ från EU:s nationella parlament, och utvecklades med hjälp av tekniskt bistånd av Europaparlamentet. I dag använder 41 kammare vid 28 nationella parlament samt Europaparlamentet Ipex i sina dagliga verksamheter. Ipex är föremål för fortlöpande förbättringar för att uppfylla dess användares föränderliga behov.*

2016 förstärkte Ipex sin position som centralt verktyg för interparlamentariskt samarbete.

Genom att bygga vidare på det arbete som utförts under de tidigare ordförandeskapen har det luxemburgska ordförandeskapet med gott resultat slutfört arbetet med handboken för korrespondenter och Ipex-broschyren, som innehåller en väldigt kortfattad översikt över vad Ipex står för och över dess mål, struktur och databas.

Vid sina årliga sammanträden under 2016 uppmanade talmännen vid parlamenten i EU parlament det luxemburgska ordförandeskapet att fortsätta med diskussionerna om en digital strategi, som kommer att vägleda Ipex styrelse angående den framtida utvecklingen av Ipex.

I den digitala strategin, som utarbetats av en arbetsgrupp inom Ipex, skissas de strategier upp som ska följas i syfte att uppnå målen i förhållande till Ipex målgrupp och den information och de tjänster som tillhandahålls av Ipex. Den fastställer även hur man på ett mer aktivt sätt involverar nationella korrespondenter i utbytet av information och i relevanta åtgärder för främjande av Ipex.

Efter att den antagits av generalsekreterarna vid parlamenten i EU år 2017 kommer Ipex digitala strategi att kompletteras av ett treårigt arbetsprogram, som kommer att säkerställa kontinuiteten i ledningen av projekt som sträcker sig över mer än ett ordförandeskap. De prioriterade målen för Ipex arbetsprogram är att främja Ipex, stärka Ipex-nätverket, och förbättra Ipex-databasen.

Under 2016 fästes särskild uppmärksamhet vid nätverksbyggande och vid de som använder Ipex. I detta avseende fortsatte mötena i Europaparlamentet för att främja Ipex som riktade sig till användare från de politiska grupperna och Europaparlamentets utredningstjänst.

Det finns ett ökande intresse av att analysera det möjliga samspelet med andra plattformar för interparlamentariskt utbyte. På förslag från Europaparlamentet inkluderades en presentation om *Unified Repository Base on Implementation Studies (URBIS)* i dagordningen för Ipex styrelsemöte som hölls i Bryssel 2016.

Ipex anses vara ett av det mest framgångsrika och konkreta projekt som förverkligats i samarbete med Europeiska unionens nationella parlament och med bistånd av Europaparlamentet. Mekanismen för de roterande ordförandeskapen, den digitala strategin och arbetsprogrammet kommer att leda till att alla parlament i EU i större utsträckning känner att de ansvarar för Ipex.

Ipex offentliggör för närvarande över 80 000 sidor (81 475, för att vara exakt) från nationella parlament och EU:s institutioner, som innehåller kontrollrelaterad information i 11 500 dokument som framställts av EU:s institutioner och är kopplade till cirka 9 350 akter. Under 2016 var det totala antalet rättsliga och icke-rättsliga dokument i Ipex 1064.

Under 2016 hade Ipex-webbplatsen 253 264 unika besökare. Antalet besökta sidor var nästan 7 miljoner.<sup>12</sup>

## 6.3. Andra verktyg och nätverk

### De nationella parlamentens representanter i Bryssel

Direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten välkomnar och hyser de administrativa representanter som utsetts av EU:s nationella parlament (eller kammare) till Europaparlamentet. Sedan 1991 (2016 utgjorde arrangemangets 25-årsjubileum), och i syfte att stärka det interparlamentariska samarbetet inom EU, har Europaparlamentet vid begäran erbjudit dessa representanter kostnadsfria kontor och andra interna inrättningar i sina lokaler i Bryssel och Strasbourg.

Med tiden har EU:s samtliga nationella parlament sänt en nationell tjänsteman till Bryssel för att främja förbindelserna med EU. Totalt nyttjar cirka 50 personer från 41 kammare 37 kontor. Representanterna arbetar i samma Europaparlamentsbyggnad som hyser direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten. Detta skapar många synergier och främjar enkla utbyten.

Dessa representanter är nationella tjänstemän vars roller är administrativa och neutrala: deras uppgift avseende ömsesidig information (som ett tvåvägsflöde mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten) är en viktig faktor inom EU-frågor, eftersom det slutgiltiga målet för dessa utbyten är väldigt konkreta, nämligen att hitta gemensamma svar på parlamentsnivå på de många utmaningar som Europeiska unionen står inför.

En uppdaterad förteckning över representanter finns på [www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/about/contacts](http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/about/contacts).

### Program till stöd för ”ordförandeparlamentet”

Samarbete och utbyte mellan parlamenten intensifieras i den förberedande fasen av varje EU-ordförandeskaps parlamentariska dimension. När parlamentet i ett land som för första gången innehar det roterande ordförandeskapet i Europeiska rådet skriftligen begär Europaparlamentets stöd för att förbereda verksamheten inom ramen för ordförandeskapets parlamentariska dimension, kan Europaparlamentet bidra till programmets kostnad tillsammans med ifrågavarande parlament, inom gränserna för sund ekonomisk förvaltning. Inom ramen för detta program strävar Europaparlamentet efter att erbjuda skräddarsytt stöd som grundas på ordförandeskapets behov och prioriteringar.

Efter ändringar i kalendern för ordförandeskapen för Europeiska rådet är det nu en aldrig tidigare skådad rad medlemsstater som alla befinner sig vid EU:s roder för första gången: Slovakien, Malta, Estland och Bulgarien. Parlamenten i dessa länder har bekräftat sitt intresse för programmet till stöd för EU-ordförandeskapet.

År 2015 och 2016 samtyckte direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten till ett program för stöd till det slovakiska parlamentet, och anordnade framgångsrikt flera besök för ledamöterna av det parlamentet samt studiebesök för anknutna experter vid Europaparlamentets utskott och avdelningar.

<sup>12</sup> Rapport om Ipex arbete under 2016: [www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers](http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers)

Ett liknande program planeras för de estniska och bulgariska ordförandeskapen, medan ett besök till Malta anordnades i december 2016 som förberedelse för det landets ordförandeskap. Vid detta tillfälle hölls ett seminarium om subsidiaritet och samarbete med Europaparlamentet.

Deltagare i programmet bekräftade att grundliga, tidiga utbyten var särskilt användbara vid upprättandet av kalendern och för bättre planering av den parlamentariska dimensionen. Nätverksbyggandet med alla relevanta samtalsparter (ledamöter vid Europaparlamentet, Europaparlamentets tjänstemän, representanter för parlament, Ipex-handläggaren, sekretariatet för Cosac, projektgrupper för den interparlamentariska konferensen) och utbyte av vunna lärdomar från aktuella erfarenheter uppskattades väldigt. Överföringen av expertis och den konstanta kommunikationen säkerställde också konsekvensen hos det arbete som olika ordförandeskap utfört, och korttidsutlåning till specialiserade avdelningar ansågs också vara väldigt värdefullt.

### **Connect – Europaparlamentets databas över dokument från nationella parlament**

Direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten förvaltar Connect-databasen på Europaparlamentets intranät. Denna databas innehåller alla EU-relaterade dokument som de nationella parlamenten officiellt har överfört till Europaparlamentet sedan 2010.

För närvarande har Europaparlamentets ledamöter, assistenter, politiska grupper, personal vid utskottssekretariat och andra tjänstemän från Europaparlamentet, samt de nationella parlamentens Bryssel-baserade representanter, tillgång till databasen på Europaparlamentets intranät på adressen [www.connect.ep.parl.union.eu](http://www.connect.ep.parl.union.eu).

Det planeras att Connect-databasen under 2017 kommer att göras tillgänglig på parlamentets offentligt tillgängliga webbplats [www.europarl.europa.eu/relnatparl](http://www.europarl.europa.eu/relnatparl).

### **Stärkande av Europaparlamentets förbindelser med EU:s nationella parlament i ett globalt sammanhang**

Under 2016 arbetade direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten med ett projekt<sup>13</sup> för att stärka uppföljningen av och förbättra samarbetet med EU:s nationella parlament i multilaterala församlingar och globala forum.

De första, praktiska stegen mot att närmare sammanlänka de nationella parlamenten och Europaparlamentets arbete utfördes inom ramen för ”Ukraina-veckan” som hölls i februari och mars 2016. Detta stora evenemang anordnades av Europaparlamentet och syftade till att stärka kapacitetsuppbyggnaden för det ukrainska parlamentet. Nationella parlament bjöds in till att delta i syfte att kartlägga deras verksamhet för att säkerställa komplementariteten.

En annan relevant del av projektet var Europaparlamentets deltagande på hög nivå vid den europeiska parlamentsordförandekonferensen som hålls vartannat år, och som hölls i Strasbourg den 15 och 16 september 2016 under Europarådets parlamentariska församlings överinseende. Fler än 50 talmän deltog i evenemanget. Vice talman Ulrike Lunacek representerade Europaparlamentet vid den konferensen, och administrativt stöd och rådgivning tillhandahålls av direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten. Europaparlamentets regelbundna deltagande vid dessa evenemang, som anordnas med stöd av Europarådet, vid vilka det konstant

hänvisas till Europeiska unionen och dess institutioner, som ofta även kritiseras, skulle vara en betydelsefull utveckling.

Interparlamentariska unionen (IPU) är också av relevans för detta projekt. Europaparlamentets ordförande bjuds två gånger om året in till IPU:s församlingar. I anslutning till IPU:s församlingar träffas även sammanslutningen av parlamentens generalsekreterare. Direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten kommer att fortsätta att övervaka IPU i syfte att säkerställa ett framgångsrikt deltagande.

<sup>13</sup> Projekt 4 vid generaldirektoratet för parlamentets ledning, ”Stärkande av Europaparlamentets förbindelser med EU:s nationella parlament i ett globalt sammanhang”.

BILAGOR

BILAGA I – Cosac-sammanträden – ämnen och huvudtalare 2016

Cosac-evenemang	Ämnen	Europaparlamentets huvudtalare/paneldeltagare
Ordförandenas sammanträden Haag den 7–8 februari 2016	<ul style="list-style-type: none"> <li>Organisering och samarbete avseende parlamentarisk kontroll på grundval av en fallstudie som fokuserar på Europol</li> <li>Europeiska prioriteringar för 2016 och framåt</li> </ul>	
Plenarsammanträde för LV Cosac Haag den 12–14 juni 2016	<p>Reflektioner över det nederländska EU-ordförandeskapet</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Session I: Parlamentarisk kontroll, utbyte av bästa praxis</li> <li>Session II: Parlamentens roll i att stärka rättsstatsprincipen inom EU</li> <li>Session III: Utbyte av bästa praxis och erfarenheter inom parlamentarisk diplomati</li> <li>Session IV: Europeiska revisionsrätten</li> <li>Session V: Migration</li> <li>Diskussion om det aktuella läget för genomförandet av avtalet mellan EU och Turkiet</li> </ul>	<p><b>Sophie in 't Veld</b>, föredragande för betänkandet som avser lagstiftningsinitiativ om inrättande av en EU-mekanism för demokrati, rättsstatlighet och grundläggande rättigheter</p> <p><b>Elmar Brok</b>, ordförande för utskottet för utrikesfrågor (AFET)</p>
Ordförandenas sammanträden Bratislava den 10–11 juli 2016	<ul style="list-style-type: none"> <li>Det slovakiska ordförandeskapets prioriteringar</li> <li>EU:s och sammanhållningspolitikens sociala dimension – socialt AAA-kreditbetyg</li> </ul>	
Plenarsammanträde för LVI Cosac Bratislava den 13–15 november 2016	<ul style="list-style-type: none"> <li>Det aktuella läget för det slovakiska ordförandeskapet</li> <li>Förstärkning av de nationella parlamentens roll i EU</li> <li>Det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar (TTIP)</li> <li>2016: Energiunionens genomförandeår</li> <li>Säkra EU:s yttre gränser med avseende på irreguljär migration</li> </ul>	<p><b>Danuta Maria Hübner</b>, ordförande för utskottet för konstitutionella frågor (AFCO)</p>

För utförligare information om dagordningen för Cosac-sammanträdena i den form de offentliggjorts av ordförandeskapen, se webbplatsen för Cosac: [www.cosac.eu](http://www.cosac.eu)

BILAGA II – Interparlamentariska möten som anordnats av Europaparlamentets utskott i Bryssel<sup>14</sup> under 2016

Utskott	Evenemang	Deltagande av de nationella parlamenten <sup>15</sup>			Europaparlamentet
		Medlemmar	Parlament	Kammare	Medlemmar
ECON/BUDG/EMPL	Den 16–17 februari <u>Europeiska parlamentsveckan:</u> Interparlamentariska konferensen om stabilitet, ekonomisk samordning och styrning i Europeiska unionen	134	33	44	45
JURI	Den 17 februari <u>Seminarium:</u> Seminarium om nya regler för avtal i den digitala miljön	4	4	4	4
AFET	Den 23 februari <u>Interparlamentariskt utskottssammanträde:</u> ”Mot Natos toppmöte i Warszawa” och ”Konflikter i Mena-regionen”	37	19	22	91
FEMM	Den 3 mars <u>Interparlamentariskt utskottssammanträde:</u> ”Kvinnliga flyktingar och asylsökande i EU”	41	29	33	15
TAXE 2	Den 18 april <u>Åsiktsutbyte med de nationella parlamenten i EU:</u> ”Åtgärds paketet mot skatteflykt och andra tendenser inom och utanför EU:s gränser: granskning och nationella parlaments demokratiska kontroll”	25	17	19	34
BUDG	Den 7–8 september <u>Interinstitutionell konferens</u> med nationella parlament om den framtida finansieringen av EU	58	20	25	34
ECON	Den 28 september <u>Åsiktsutbyte med de nationella parlamenten i EU:</u> ”2016 års omgång av den europeiska planeringsterminen”	16	15	15	22
CULT	Den 11 oktober <u>Interparlamentariskt utskottssammanträde:</u> ”Kultursektorer och kreativa sektorer i EU”	29	17	19	11
EMPL	Den 12 oktober <u>Åsiktsutbyte med de nationella parlamenten i EU:</u> ”En riktad översyn av reglerna om utposterings av arbetstagare”	32	18	22	68
JURI	Den 17 oktober <u>Seminarium:</u> ”Robotteknik och artificiell intelligens – etiska frågor och regleringsmässig strategi”	4	4	4	4
AFET	Den 8 november <u>Interparlamentariskt utskottssammanträde:</u>	25	14	15	86

<sup>14</sup> Om inget annat anges är alla möten interparlamentariska utskottssammanträden.

<sup>15</sup> EU:s medlemsstater, kandidatländer, potentiella kandidatländer, Schweiz och Norge.

	”Det aktuella läget för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken”				
CONT	Den 8 november <u>Interparlamentariskt utskottssammanträde:</u> ”Mot bättre utgifter inom delad förvaltning: en mer samarbetsinriktad modell för parlamentarisk kontroll”	16	12	12	9
LIBE	Den 28 november <u>Interparlamentariskt utskottssammanträde:</u> ”Europol och den parlamentariska kontrollen inom ramen för EU:s politik för inre säkerhet”	45	24	31	22
AFCO	Den 29 november <u>Interparlamentariskt utskottssammanträde:</u> ”Europaparlamentets undersökningsrätt”, ”Översyn av EU:s vallagstiftning”, ”Europeiska unionens framtida institutionella utveckling”	30	15	19	18
INTA	Den 29 november Lunchdebatt med de nationella parlamenten om Ceta	10	7	9	14
EMIS	Den 5 december <u>Diskussion med de nationella parlamenten:</u> Diskussioner med representanter från de nationella parlamenten i Tyskland, Frankrike, Belgien och Förenade kungariket om de parlamentariska undersökningarna av utsläppsmätning i bilindustrin	4	4	4	16
<b>TOTALT</b>		510	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	493

### BILAGA III – besök av de nationella parlamenten<sup>16</sup> till Europaparlamentet (inbegripet videokonferenser)

Datum	Land/kammare	Utskott/Annat
11.1.2016	FR – Assemblée nationale	Medlemmar och tjänstemän, representanter från <i>Confédération européenne des syndicats</i> och Centre for European Policy Studies
13.1.2016	Förenade kungariket – Överhuset	Utskottet för EU-frågor
25.1.2016	Förenade kungariket – Underhuset	Utskottet för internationell utveckling
26.1.2016	Förenade kungariket – Överhuset	Underutskottet för EU:s finansiella frågor
28.1.2016	NO – det norska parlamentet	Det ständiga utskottet för sysselsättning och sociala frågor
26.1.2016	Nordiska rådet	Delegation från Baltiska församlingen och Nordiska rådet
16.2.2016	SE – Riksdagen	Forskningstjänsten och biblioteket
16.2.2016	ES – Cortes Generales	Tjänstemän från det spanska parlamentet och regionala parlament
17–18.2.2016	NO – det norska parlamentet	Arbetsbesök av ledamöter och tjänstemän
18–19.2.2016	Förenade kungariket – Underhuset	Studiebesök
24.2.2016	DK – Folketinget	Utskottet för EU-frågor
29.2–1.3.2016	Förenade kungariket – Överhuset	Tjänstemän från underutskottet för miljö och energi
1–2.3.2016	Förenade kungariket – Underhuset	Utskottet för granskning av europeiska frågor
14.3.2016	Förenade kungariket – Underhuset	Utskottet för nordirländska frågor
15.3.2016	Förenade kungariket – Underhuset	Utskottet för walesiska frågor
15–16.3.2016	RO – Senat	Utskottet för transport och energi
16.3.2016	IT – Camera dei Deputati	Gemensamma antimaffiautskottet
16.3.2016	NO – det norska parlamentet	Det ständiga utskottet för utrikesfrågor och försvaret
16.3.2016	Sammanträde med inbjudna nationella parlament i EU på säkerhetsområdet	
21–22.3.2016	BG – Narodno sabranie	Delegation från den parlamentariska församlingen för den sydosteuropiska samarbetsprocessen med Tsetska Tsacheva, talman för Bulgariens nationalförsamling, som ordförande
4–5.4.2016	DK – Folketinget	Tjänstemän
5.4.2016	DE – Bundestag	Utskottet för EU-frågor
5.4.2016	FR – Assemblée nationale	Medlemmar
6.4.2016	FI – Eduskunta	Revisionskommitté
7.4.2016	FR – Sénat	Franska senatens byrå
18–19.4.2016	FI – Eduskunta	Stora utskottet
18.4.2016	AT – Nationalrat	Tjänstemän
20–22.4.2016	SK – Národná rada	Tjänstemän för förberedande av den parlamentariska dimensionen av det slovakiska rådsordförandeskapet
26–27.4.2016	Förenade kungariket – Överhuset	Underutskottet för EU:s inrikesfrågor
28–29.4.2016	DK – Folketinget	Tjänstemän
3.5.2016	IT – Senato della Repubblica	Gemensamt sammanträde med utskotten för EU-frågor och transport (videokonferens)
3.5.2016	FR – Assemblée nationale	Medlemmar
23.5.2016	NL – Tweede Kamer	Utskottet för infrastruktur och miljö
26–27.5.2016	Förenade kungariket – Underhuset	Studiebesök
26.5.2016	FR – Assemblée nationale	Medlemmar och tjänstemän

<sup>16</sup> EU:s nationella parlament, det norska parlamentet, Nordiska rådet.



3.6.2016	NO – det norska parlamentet	Praktikanter vid utrikesministeriet
6–7.6.2016	FR – Sénat och Assemblée nationale	Gemensamma utskottet för EU-frågor
13–15.6.2016	SK – Národná rada	Tjänstemän för förberedande av den parlamentariska dimensionen av det slovakiska rådsordförandeskapet
14.6.2016	IT – Camera dei Deputati	Utskottet för ekonomisk verksamhet, handel och turism (videokonferens)
15.6.2016	NO – det norska parlamentet	Näringslivets huvudorganisation
16.6.2016	EE – Riigikogou	Tjänstemän
22.6.2016	FR – Assemblée nationale	Medlemmar
24.6.2016	NL – Tweede Kamer	Tjänstemän
29.6.2016	DE – Bundestag	Johannes Singhammer, vice förbundsdagspresident
29.6.2016	DE – Bundestag	Turismutskottet
13–14.7	Förenade kungariket – Underhuset	Utskottet för miljö, livsmedel och landsbygdsfrågor
14.7.2016	IT – Camera dei Deputati	Finansutskottet (videokonferens)
6.9.2016	DE – Bundestag	Parlamentariskt rådgivande råd för hållbar utveckling
6–7.9.2016	FR – Assemblée nationale	Medlemmar
7.9.2016	NO – det norska parlamentet	Tjänstemän från Norges uppdrag till EU
9.9.2016	NL – Tweede Kamer	Delegation från Erasmus centrum för hälso- och sjukvårdsförvaltning
16.9.2016	Förenade kungariket – Överhuset	Underutskottet för EU-frågor
26.9.2016	FR – Sénat	Medlemmar
27.9.2016	IT – Camera dei Deputati	Avfallsutskottet
27–28.9.2016	FI – Eduskunta	Tjänstemän vid parlamentets forskningstjänst
28.9.2016	FR – Assemblée nationale	Medlemmar
12.10.2016	DK – Folketinget	Ordförande för Europautskottet
17–18.10.2016	AT – Nationalrat	Tjänstemän
19–21.10.2016	PL – Sejmen	Tjänstemän från kansliet
24.10.2016	NO – det norska parlamentet	Delegation till Europarådets parlamentariska församling
27.10.2016	NO – det norska parlamentet	Tjänstemän från finansministeriet
8.11.2016	FI – Eduskunta	Stora utskottet
9.11.2016	PL – Sejmen	Utskottet för EU-frågor
9–10.11.2016	Förenade kungariket – Överhuset	Tjänstemän
10.11.2016	FR – Assemblée nationale	Medlemmar och tjänstemän
15.11.2016	IT – Camera dei Deputati	Kulturutskottet
21–22.11.2016	FR – Sénat	Jean Bizet, Jean-Pierre Raffarin och senatorer (gruppen "bretxit et refondation de l'Union Européenne")
25.11.2016	NO – det norska parlamentet	Praktikanter vid utrikesministeriet och anställda vid justitieministeriet
28.11.2016	NL – Tweede Kamer	Utskottet för EU-frågor
29.11.2016	AT – Nationalrat	Besök av Karlheinz Kopf, vice talman
29.11.2016	IE – Houses of the Oireachtas	Gemensamma utskottet för EU-frågor
30.11.2016	DK – Folketinget	Utskottet för EU-frågor
30.11.2016	Förenade kungariket – Underhuset och överhuset	Trepartsmöte mellan brittiska ledamöter av Europaparlamentet, parlamentsledamöter och medlemmar av överhuset
30.11.2016	HR – Hrvatski sabor	Domagoj Ivan Milošević, ordförande för utskottet för EU-frågor
14.12.2016	NO – det norska parlamentet	Delegation från EES/Efta
14.12.2016	FR – Assemblée nationale	Interparlamentariskt arbetsmöte: Jordbruk, biologisk mångfald och internationell handel

#### BILAGA IV – Uppgifter inom ramen för mekanismen för tidig varning Motiverade yttranden och bidrag som lämnats till Europaparlamentet under 2016<sup>17</sup>

Inlagor som mottagits av nationella parlament under 2016			
Medlemsstat	Parlament/kammare	Motiverade yttranden 2016	Bidrag 2016
Österrike	Nationalrat	0	0
Österrike	Bundesrat	5	5
Belgien	Chambre des Représentants	0	0
Belgien	Sénat	0	0
Bulgarien	Narodno Sabranie	4	0
Kroatien	Hrvatski Sabor	1	0
Cypern	Vouli ton Antiprosópon	0	4
Tjeckien	Poslanecká sněmovna	4	10
Tjeckien	Senát	3	35
Danmark	Folketinget	3	2
Estland	Riigikogu	1	0
Finland	Eduskunta	0	0
Frankrike	Assemblée Nationale	0	3
Frankrike	Sénat	8	3
Tyskland	Bundestag	0	3
Tyskland	Bundesrat	0	25
Grekland	Vouli ton Ellinon	0	0
Ungern	Országgyűlés	2	0
Irland	Det irländska parlamentet	3	3
Italien	Camera dei deputati	0	16
Italien	Senato	3	65
Litauen	Seimas	1	0
Luxemburg	Chambre des Députés	2	5
Lettland	Saeima	1	0
Malta	Kamra tar-Rappreżentanti	5	1
Nederländerna	Tweede Kamer	3	2
Nederländerna	Eerste Kamer	3	4
Polen	Sejm	2	0
Polen	Senat	3	10
Portugal	Assembleia da República	1	63
Rumänien	Camera Deputaţilor	2	21
Rumänien	Senatul	1	39
Spanien	Cortes	0	15
Sverige	Riksdagen	12	0
Slovenien	Državni Zbor	0	0
Slovenien	Državni Svet	0	0
Slovakien	Národná rada	2	0
Förenade kungariket	Underhuset	1	0
Förenade kungariket	House of Lords	0	0
<b>TOTALT</b>		<b>76</b>	<b>334</b>

<sup>17</sup> I denna tabell anges endast dokument från nationella parlament som ingavs till svar på utkast till rättsakter som omfattas av protokoll 2 till Lissabonfördraget. Den omfattar inte dokument som ingavs till svar på icke-rättsliga samrådsdokument, grönböcker eller vitböcker (den s.k. informella politiska dialogen).

## BILAGA V – Europeiskt centrum för parlamentarisk forskning och dokumentation – CERDP

### A. Frågor som politiska organ och administrativa avdelningar inom Europaparlamentet tog upp med centrumets nätverk under 2016 i jämförande förfrågningar

- Delegation av befogenheter till parlamentariska utskott.
- Nationella parlaments bidrag till lagstiftningsprocessens förberedande fas inom unionsrätten.
- Ledamöternas parlamentariska verksamheter på parlamentens officiella webbplatser.
- Godkännande av ändringar av valförfarandena för Europaparlamentets val – konstitutionella krav.
- Utbildning och introduktionskurser för nya ledamöter, inbegripet informationshandböcker.
- De nationella parlamentens stöd till sina anställda som pendlar till arbetet.
- Parlamentsbyggnadernas tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.
- Hybridfordon eller elbilar inom parlamentens transporttjänster.
- Regler för anordnande av evenemang i parlamenten.
- Reaktionen på Europaparlamentets undersökningskommittéer i medlemsstaterna.

### B. CERDP:s seminarier och stadgeenliga sammanträden 2016

Seminarier		
Seminarieriet ”Parlamenten och ny ekonomisk styrning och budgetstyrning” (område av intresse, ekonomiska frågor och budgetfrågor)	Baku	19–20 maj
Seminarieriet ”En digital ansiktslyftning för parlamenten” ( <i>Parli@ments on the Net XIV</i> ) (område av intresse, IKT i parlamenten)	Berlin, Bundesrat	9–10 juni
Seminarieriet ”Kunskap och dokumentationstjänster för ett parlament för i dag och imorgon” (område av intresse, bibliotek, forskningstjänster och arkiv)	Oslo	8–9 september
Seminarium ”IKT i parlamenten” (område av intresse, IKT i parlamenten)	Den Haag, Eerste Kamer	10–11 november
Seminarieriet ”Genomgång av lagstiftningen innan och efter” (område av intresse, parlamentarisk praxis och parlamentariska förfaranden)	Dublin	24–25 november
Stadgeenliga sammanträden		
Sammanträde i det verkställande utskottet	Kraków	17–18 mars
Konferensen för talmän i EU-ländernas parlament (och sammanträde för generalsekreterarna om CERDP)	Strasbourg	15–16 september
Sammanträde i det verkställande utskottet	Aten	22–23 september
Årlig konferens för korrespondenter	Paris	17–18 november

### C. *Spotlight on Parliaments in Europe* (Fokus på parlamenten i Europa)

- Sociala förmåner och medborgares och icke-medborgares rättigheter (*Spotlight* nr. 9 – februari 2016)
- Politik för civil kärnenergi efter Fukushima (*Spotlight* nr. 10 – mars 2016)
- Rörlighet bland ungdomar i EU (*Spotlight* nr. 11 – juni 2016)
- Tillgång till in vitro-fertilisering (IVF) inom ramen för bestämmelser för den nationella sjukvården (*Spotlight* nr. 12 – september 2016)
- Kvalitet på lagstiftning som härstammar från EU (*Spotlight* nr. 13 – december 2016)

# DE NATIONELLA PARLAMENTEN I EU:S MEDLEMSSTATER

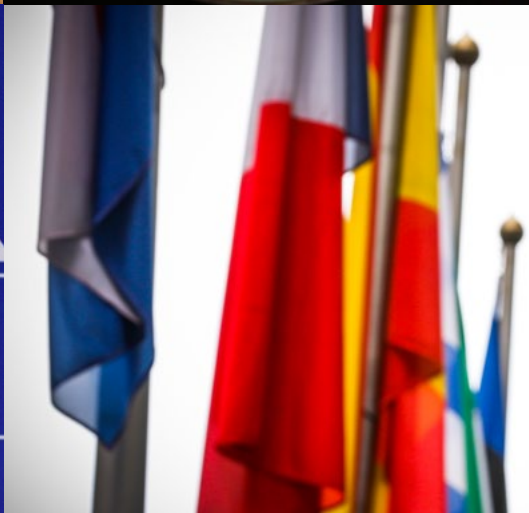
Mars 2017

 valda direkt

 valda indirekt/utnämnda/övriga

<p> <b>Belgique/België/ Belgien BELGIEN</b></p> <p>Kamer van volksvertegenwoordigers/ Chambre des représentants/ Abgeordnetenversammlung 150 </p> <p>Senaat/ Sénat/ Senat 60 </p>	<p> <b>България BULGARIEN</b></p> <p>Народно събрание (Narodno sabranie) 240 </p>	<p> <b>Česká republika TJECKIEN</b></p> <p>Poslanecká sněmovna 200 </p> <p>Senát 81 </p>	<p> <b>Danmark DANMARK</b></p> <p>Folketinget 179 </p>
<p> <b>Deutschland TYSKLAND</b></p> <p>Deutscher Bundestag 630 </p> <p>Bundesrat 69 </p>	<p> <b>Eesti ESTLAND</b></p> <p>Riigikogu 101 </p>	<p> <b>Éire/Ireland IRLAND</b></p> <p>Dáil Éireann 158 </p> <p>Seanad Éireann 60 </p>	<p> <b>Ελλάδα GREKLAND</b></p> <p>Βουλή των Ελλήνων (Vouli ton Ellinon) 300 </p>
<p> <b>España SPANIEN</b></p> <p>Congreso de los Diputados 350 </p> <p>Senado 208 </p> <p>58 </p>	<p> <b>France FRANKRIKE</b></p> <p>Assemblée nationale 577 </p> <p>Sénat 348 </p>	<p> <b>Hrvatska KROATIEN</b></p> <p>Hrvatski sabor 151 </p>	<p> <b>Italia ITALIEN</b></p> <p>Camera dei Deputati 630 </p> <p>Senato della Repubblica 315 </p> <p>5 </p>
<p> <b>Κύπρος CYPERN</b></p> <p>Βουλή των Αντιπροσώπων (Vouli ton Antiprosopon) 56 </p>	<p> <b>Latvija LETTLAND</b></p> <p>Saeima 100 </p>	<p> <b>Lietuva LITAUEN</b></p> <p>Seimas 141 </p>	<p> <b>Luxembourg LUXEMBURG</b></p> <p>Chambre des Députés 60 </p>
<p> <b>Magyarország UNGERN</b></p> <p>Országgyűlés 199 </p>	<p> <b>Malta MALTA</b></p> <p>Il-Kamra Tad-Deputati 71 </p>	<p> <b>Nederland NEDERLÄNDERNA</b></p> <p>Tweede Kamer 150 </p> <p>Eerste Kamer 75 </p>	<p> <b>Österreich ÖSTERRIKE</b></p> <p>Nationalrat 183 </p> <p>Bundesrat 61 </p>
<p> <b>Polska POLEN</b></p> <p>Sejm 460 </p> <p>Senat 100 </p>	<p> <b>Portugal PORTUGAL</b></p> <p>Assembleia da República 230 </p>	<p> <b>România RUMÄNIEN</b></p> <p>Camera Deputatilor 329 </p> <p>Senat 136 </p>	<p> <b>Slovenija SLOVENIEN</b></p> <p>Državni zbor 90 </p> <p>Državni svet 40 </p>
<p> <b>Slovensko SLOVAKIEN</b></p> <p>Národná Rada 150 </p>	<p> <b>Suomi/ Finland FINLAND</b></p> <p>Eduskunta 200 </p>	<p> <b>Sverige SVERIGE</b></p> <p>Riksdagen 349 </p>	<p> <b>United Kingdom STORBRIANNIEN</b></p> <p>House of Commons 650 </p> <p>House of Lords 825 </p>





RELNATPARL@EP.EUROPA.EU

WWW.EUROPARL.EUROPA.EU/RELNATPARL